

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 419/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen osakemarkkinoiden valvonnasta ja läpinäkyvyydestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Heinosen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 419/2021 vp:

Millä tavalla maamme hallitus on varmistamassa, että listautumattomien yritysten osakekauppa olisi jatkossakin turvallista ja vastuullista sekä läpinäkyvää ja valvottavaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rahoitusvälineillä voidaan käydä kauppaa säännellyn markkinan (eli Suomessa pörssin) lisäksi monenkeskisessä ja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä. Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 5 luvussa säädetään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavista vaatimuksista. Yhtenä edellytyksenä on, että kaupankäynnin järjestäjä laatii ja pitää yleisön saatavilla säännöt, joissa määrätään mm. miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi. Edellytyksenä ei siten ole, että rahoitusvälineen tulee olla ns. listattu eli kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, mutta toiminta edellyttää toimilupaa ja siihen liittyvän sääntelyn noudattamista ja sitä valvoo Finanssivalvonta.

Sijoituspalveluntarjoaja (pankki, sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluja tarjoava vaihtoehtorahastonhoitaja) voi toimilupansa rajoissa sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuna arvopaperinvälityksenä saattaa yhteen listautumattoman yhtiön osakkeen myyjän ja halukkaan ostajan. Toiminta edellyttää toimilupaa ja on Finanssivalvonnan valvonnassa. Toimintaan sovellettavat menettelytavat ovat sijoituspalvelulaissa. Siinä säädetään mm. tiedonanto- ja selonottovelvollisuudesta ja asiakasvarojen käsittelystä.

Yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun tarjoamisesta annetun EU asetuksen (EU) 2020/1503 soveltaminen alkaa 10.11.2021 lukien. Asetuksessa säädetään joukkorahoitusalan käytäntöjen käyttämisestä tarjottaessa sijoittajille asetuksessa tarkoitettuja lainoja tai rahoitusvälineitä (ns. ensimarkkina). Joukkorahoituspalvelun tarjoaja voi ylläpitää asetuksen 25 artiklan mukaisesti ilmoitustaulua, jossa sen asiakkaat voivat ilmoittaa osto- tai myyntihalukkuudestaan, jotka

koskevat alustan kautta tarjottuja lainoja tai rahoitusvälineitä. Rajauksen pitäisi vähentää väärinkäytöksiä, mutta koska kyse ei ole kaupankäynnin järjestämisestä, vastuu kaupan sopimisesta ja selvittelystä jää asiakkaalle.

Edellä kuvatun sääntelyn tavoitteena on nimenomaisesti turvata sijoittajan kannalta avoin ja luotettava rahoitusvälineiden palvelutarjonta, kaupankäynti jälkimarkkinoilla ja selvitystoiminta mukaan lukien maksuliikenteen hoitaminen. Keskeistä on, että palvelun tarjoajilta edellytetään toimilupa, jolloin valvojana toimiva Finanssivalvonta voi varmistua mm. toiminnan luotettavasta järjestämisestä.

Valtiovarainministeriö seuraa sääntelyn toimivuutta aktiivisesti. Rahoitusmarkkinasääntely pohjautuu keskeisesti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Valtiovarainministeriö osallistuu lainsäädännön kehittämiseen Euroopan unionissa rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta, luotettavuutta ja turvallisuutta vahvistavien pelisääntöjen ylläpitämiseksi.

Helsingissä 26.7.2021

Valtiovarainministeri Annika Saarikko